

หลักสูตรการทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม

จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีนคร

ความเป็นมา

ผ้าทอเป็นสื่อสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกจนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การทอผ้าเริ่มจากการสาน มนุษย์เริ่มสานต้นหญ้าอ่อนเพื่อใช้ใส่วัสดุสิ่งของ และต่อมากลายเป็น เสื่อและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการต่อต้นพืชเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้น สามารถรับน้ำหนักได้มาก ขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ไหม รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย มาผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีตเด็กผู้หญิงทุกคนจะถูก ฝึกหัดให้รู้จักการทอผ้าไหม การทอผ้าสไบ และเย็บปักถักร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่ จำเป็นในการดำรงชีวิต ในชุมชนภาคอีสาน ผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากบทบาททางการค้า ยังมีการใช้ผ้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทางสังคม จากคนรุ่นเก่า สู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ของ วัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็น อาชีพและรายได้ของคนชุมชน การทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผน ความเป็นอยู่ใน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไป กับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมี คุณธรรม จริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบ อาชีพและ การศึกษาดูงาน

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

๔. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ

๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเล ที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง

๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรม จริยธรรม

๑. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๒. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียนที่ว่างงานหรือมีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพ พัฒนาอาชีพ มีทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการทอผ้าสไบที่ทำด้วยเส้นไหม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ได้ มี ๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๑ คน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
 ๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
- ระยะเวลา จำนวน ๓๑ ชั่วโมง ประกอบด้วย
- ภาคทฤษฎี ๑๖ ชั่วโมง
 - ภาคปฏิบัติ ๑๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม	๑.๑ อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วยเส้นไหมได้ ๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความ ต้องการของตลาด และ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ได้ ๑.๓ สามารถจัดหา	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม ๑.๒.๑ การวางแผนและการบริหารจัดการ ๑.๒.๒ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน ๑.๒.๓ ความต้องการของ ตลาด ๑.๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย ๑.๓ ศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญาใน ชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบอาชีพ ที่มี ความเป็นไปได้ในชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพจาก ข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถาน ประกอบการ และแหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ผู้เรียนตัดสินใจ		

		แหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๔ สามารถ ตัดสินใจ เลือกอาชีพ ได้		เลือก อาชีพ		
๒.	ทักษะการ ประกอบ อาชีพ การทอผ้าสไบ ด้วยเส้นไหม	๒.๑ อธิบายความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ทอผ้าสไบด้วยเส้น ไหม ได้ ๒.๒ สามารถเตรียม วัตถุดิบและ ส่วนประกอบ ในการ ทอผ้าสไบด้วยเส้น ไหม ได้ ๒.๓ สามารถอธิบาย การคัดเลือกสีย้อม จาก ธรรมชาติ การ คัดเลือกสี การสกัดสี และข้อควร ระวังใน การย้อมสีได้ ๒.๔ สามารถอธิบาย และสาธิตการย้อมสี ตามขั้นตอนได้อย่าง ถูกต้อง ๒.๕ สามารถอธิบาย เทคนิคการทำ เส้นด้าย การทอ วัสดุ และอุปกรณ์ ในการ ทอ วิธีการทอ และ ข้อควรระวังในการ ทอได้ ๒.๖ สามารถอธิบาย และสาธิตการทอผ้า สไบจากเส้นไหม ได้ ๒.๗ สามารถ ประยุกต์ รูปแบบการ	๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม ๒.๒ การเตรียมวัตถุดิบและ ส่วนประกอบในการทอผ้า สไบด้วยเส้นไหม ๒.๓ การคัดเลือกสีย้อมจาก ธรรมชาติ - ความรู้พื้นฐานการให้สี ของต้นไม้ - การคัดเลือกสี - การสกัดสี ๒.๔ ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคการย้อม - ขั้นตอนการย้อมเย็น - ขั้นตอนการย้อมร้อน ๒.๕ ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคการทำเส้นด้ายและ ทอ ๒.๖ ขั้นตอนในการทอและ การฝึกปฏิบัติการทอ - ความรู้พื้นฐานและ เทคนิคในการทอ - การเตรียมเครื่องด้าย - การเตรียมด้ายใส่เครื่อง - การเตรียมด้ายใส่ กระสวย - การทอ ๒.๗ รูปแบบการขายเป็นผ้า แบบต่างๆ ที่สามารถ นำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม	๒.๑ วิทยาการ/ภูมิ ปัญญาให้ ความรู้ ภาคทฤษฎีและให้ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ๒.๒ จัดบันทึกผลการ เรียนรู้ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงานและ ผลการ เรียนรู้ ๒.๓ วิทยาการ/ภูมิ ปัญญา ตรวจสอบ ผลงาน ผลการ เรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะ ๒.๔ สรุปองค์ความรู้ เพื่อ การพัฒนาต่อ ยอด		

		ทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม แบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสม				
๓	การบริหาร จัดการใน การ ประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วย เส้นไหม	<p>๓.๑ สามารถบริหาร จัดการอาชีพการทอ ผ้าสไบด้วยเส้นไหม ได้แก่ การ ควบคุม คุณภาพ และ การลด ต้นทุนการผลิตได้</p> <p>๓.๒ สามารถจัดการ การตลาด ได้แก่ การ จัดทำฐานข้อมูล ลูกค้า/ คู่แข่งทาง การตลาด การ ประชาสัมพันธ์ การ ส่งเสริมการขายและ การบริการ และการ ขอ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ได้</p> <p>๓.๓ สามารถจัดการ ความ เสี่ยง ได้แก่ วิเคราะห์ ศักยภาพ ในการประกอบ อาชีพการทอผ้าสไบ ด้วยเส้นไหม และ การแก้ปัญหา ความ เสี่ยงในการประกอบ อาชีพการทอผ้าสไบ ด้วยเส้นไหม ได้</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการ อาชีพ การทอผ้าสไบด้วย เส้นไหม</p> <p>๓.๑.๑ การดูแลรักษา คุณภาพ ของผ้าสไบ</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนใน การ ผลิตของผ้าสไบ</p> <p>๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่า สินค้า เช่น การแปรรูป การ ออกแบบ การประยุกต์ใช้</p> <p>๓.๒ จัดการการตลาด</p> <p>๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูล ลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทาง การตลาด</p> <p>๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์</p> <p>๓.๒.๓ ส่งเสริมการขาย และ การบริการ</p> <p>๓.๒.๔ การขอมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์</p> <p>๓.๓ จัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓.๑ วิเคราะห์ ศักยภาพใน การประกอบ อาชีพการทอผ้าสไบด้วยเส้น ไหม</p> <p>๓.๓.๒ แก้ปัญหาความ เสี่ยง ในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม</p>	<p>๓.๑ วิทยาการ/ภูมิ ปัญญาให้ ความรู้ เกี่ยวกับการบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วยเส้น ไหม การบริหาร จัดการตลาด และ การจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ความ ต้องการของ ลูกค้า การลดต้นทุนในการ ผลิต การเพิ่มมูลค่า สินค้า การทำ ฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้ บริการ/คู่แข่งทาง การตลาด การ ประชาสัมพันธ์ การ ส่งเสริมการขายและ การ บริการ การจด บันทึกรายการ กำไร และศึกษาสภาวะการ แข่งขันในตลาด ตลอดจน วิเคราะห์ ศักยภาพในการ ประกอบอาชีพ พร้อมทั้งหา แนวทาง แก้ปัญหาความเสี่ยง ในการประกอบอาชีพ การทอผ้าสไบด้วยเส้น</p>		

				ใหม่ ๓.๔ นำเสนอผลการ ฝึก ปฏิบัติ เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับกลุ่ม ๓.๕ วิทยากร/ภูมิ ปัญญา ให้ คำแนะนำ เสนอแนะ		
๔	โครงการ ประกอบ อาชีพ การทอผ้าสไบ ด้วยเส้นไหม	๔.๑ บอก ความสำคัญ ของ โครงการอาชีพได้ ๔.๒ บอกประโยชน์ ของ โครงการอาชีพ ได้ ๔.๓ บอก องค์ประกอบ ของ โครงการอาชีพได้ ๔.๔ อธิบาย ความหมาย ของ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ ๔.๕ อธิบายลักษณะ การเขียนที่ดีของ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพที่ดีได้ ๔.๖ เขียนโครงการ ใน แต่ละ องค์ประกอบได้ เหมาะสมและถูกต้อง ๔.๗ ตรวจสอบความ เหมาะสมและ สอดคล้อง ของ โครงการอาชีพได้	๔.๑ ความสำคัญของ โครงการ อาชีพการทอผ้า สไบด้วยเส้นไหม ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการ อาชีพการทอผ้าสไบด้วยเส้น ไหม ๔.๓ องค์ประกอบของ โครงการการทอผ้าสไบด้วย เส้นไหม ๔.๔ การเขียนโครงการ อาชีพ การทอผ้าสไบด้วย เส้นไหม ๔.๕ การประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้องของ โครงการอาชีพการทอผ้า สไบด้วยเส้นไหม	๔.๑ จัดให้ผู้เรียน ศึกษา เนื้อหาจากใบ ความรู้เรื่อง ความสำคัญของ โครงการ อาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบ ของ โครงการอาชีพ แล้ว จัด กิจกรรมสนทนา แลกเปลี่ยน ข้อมูล ความคิดเห็นเพื่อสร้าง แนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้ ๔.๒ จัดให้ผู้เรียน ศึกษาสาระ ข้อมูลจาก ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียน โครงการ อาชีพที่ดี เหมาะสมและ ถูกต้อง จากนั้นให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการเขียน โครงการ อาชีพ ๔.๓ กำหนดให้ผู้เรียน ฝึก ปฏิบัติการ ประเมินความ เหมาะสมและ		

				<p>สอดคล้อง ของ โครงการอาชีพ พร้อม ทั้งปรับปรุงโครงการ อาชีพให้มีความ เหมาะสม และถูกต้อง ๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียน เขียน โครงการอาชีพ ของตนเอง เพื่อเสนอ ขอรับการสนับสนุน งบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และ ใช้ในการดำเนินการ ประกอบอาชีพต่อไป</p>		
--	--	--	--	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้ , ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในการทอผ้าสไบ , การทอผ้าสไบด้วยเส้นไหม ฯลฯ
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น , สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทอผ้าสไบ
๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๔. การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
๖. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดแลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ ให้กับตนเอง
 ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

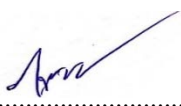
๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
๓. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

ลงชื่อ.......... ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวกฤษณา สอนบุญทอง)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.......... ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายอภิสิทธิ์ กาบภิรมย์)
กลุ่มงานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.......... ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางนิตยา ภูพันทนา)